Lietas Nr. C33460013
Lietas arhīva Nr. C-1758-14/1

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā, 2014.gada 23.janvārī

Rīgas rajona tiesa:

tiesnese Elita Stivriņa

ar sekretāri /pers. B/,

piedaloties prasītājai /pers. C/,

atbildētājam /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 19.septembrī prasītāja /pers. C/ cēla tiesā prasību pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam Ls 150 mēnesī.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pusēm ir kopīgs dēls /pers. E/, dzimis 2007.gada 15.maijā.

Norāda, ka atbildētājs bērnu ir atzinis un 2007.gada 22.maijā bērnam tika noteikta paternitāte. Puses kopā nedzīvo kopš 2006.gada septembra. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas prasītājas apgādībā. Atbildētājs par bērnu neinteresējas un kopš 2013.gada jūlija nav maksājis bērnam uzturlīdzekļus.

Vienlaikus norāda, ka atbildētāja darba vieta nav zināma, bet pati strādā SIA „EK sistēmas" par projektu vadītāja asistentu un vidējā darba alga sastāda Ls 555,67 mēnesī.

Pamatojoties uz Civillikuma 179. un 180.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam Ls 150 mēnesī.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis.

[2] Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja. Paskaidroja, ka izdevumi bērnam mēnesī sastāda Ls 150 no katras puses. No konta izdrukām ir redzams, ka atbildētājam ir bijuši ienākumi Ls 16 000 apmērā. Atbildētājs kopš 2013.gada jūlija mēneša nav maksājis uzturlīdzekļus bērnam. Oktobra 20.datumos tika ieskaitīti uzturlīdzekļi Ls 200 apmērā, kas sastāda Ls 50 mēnesī. Lai šajos mēnešos nodrošinātu bērna labklājību, prasītāja bija spiesta ņemt bankā aizdevumu. Kopš iepriekšējās tiesas sēdes atbildētājs regulāri ieskaita Ls 50 mēnesī. Norādīja, ka pieder trīsistabu dzīvoklis Saulkrastos, kurā dzīvo kopā ar bērnu, kā arī pieder 2004.izlaiduma gada transportlīdzeklis Toyota Corolla, par kuru tiek maksāts kredīts. Darba alga sastāda vidēji Ls 555 mēnesī, citu ienākumu un īpašumu nav, kā arī nav uzkrājumu.

[3] Atbildētājs tiesas sēdē prasību atzina daļēji 150 euro apmērā. Paskaidroja, ka pastāvīgu ienākumu nav un īpašumu nav. Ienākumi Ls 16 00 ir no nekustamā īpašuma pārdošanas, kurš tika mantots. Ienākumi no šī nekutamā īpašuma tika dalīti mutiski vienojoties starp sešiem mazbērniem. Nekustamais īpašums tika pārdots tad, kad tika ieskaitīti naudas līdzekļi, 2013.gada 30.martā. Vienīgais nekustamais īpašums ir bankā apgrūtinātā māja Ogrē. Norādīja, ka gadu atpakaļ maksāja uzturlīdzekļus Ls 100 apmērā, bet pēc jaunā gada tiek maksāti uzturlīdzekļi 80 euro apmērā, tomēr šobrīd ir gatavs maksāt vairāk. Papildus norādīja, ka /pers. G/ ir viņa māte un /pers. D/ ir viņa tēvs.

Motīvu daļa

[4] Noklausījusies prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecības kopiju apstiprinās, ka /pers. E/, dzimuša 2007.gada 15.maijā, vecāki ir /pers. D/ un /pers. C/ (l.l. 7).

[5] Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus Ls 150,00 jeb 213,43 euro apmērā mēnesī. Atbildētājs prasību atzina daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 150 euro apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*. Tas nozīmē, ka atbildētājam- /pers. D/, ir pienākums uzturēt bērnu.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2013.gada 23.septembra izziņas Nr.13/2101960 izriet, ka atbildētājs no 2013.gada marta ienākumus nav guvis, minēto apliecina arī Valsts ieņēmumu dienesta 2013.gada 13.novembra izziņa Nr.8.44-30/6308 (l.l. 16., 22.).

Savukārt no atbildētāja AS „SEB bankas" konta izdrukas ir redzams, ka atbildētāja ienākumi 2013.gadā ir bijuši Ls 18 868,12.

Kā atbildētājs norādīja un, ko atbildētāja neapstrīdēja tiesas sēdē, ienākumus Ls 16 000 apmērā atbildētājs guvis no nekustamā īpašuma pārdošanas, vienlaikus norādot, ka minētie ienākumi sadalāmi starp sešiem mantiniekiem uz mutiskas vienošanās pamata.

Kaut arī tiesā nav gūti pierādījumi augstāk minētajam apstāklim, tiesa ņem vērā, ka prasītāja neapstrīdēja apstākli, ka Ls 16 000 ir gūti no nekustamā īpašuma, kas iegūts mantojuma ceļā, atsavināšanas. Minēto pierāda arī AS SEB banka izdruka no atbildētāja konta, kur ir redzams, ka SIA Agro-Dzelzava ir ieskaitījusi atbildētājam 2013.gada 13.martā Ls 10 000, bet 2013.gada 29.novembrī Ls 6000.

Izvērtējot izdrukas no atbildētāja kontiem, tiesa konstatē, ka lielāko daļu no AS „SEB banka" kontā esošajiem līdzekļiem atbildētājs ir izņēmis skaidrā naudā. Līdz ar to nav redzams, kur izņemtie naudas līdzekļi ir izlietoti. Tomēr no minētā konta nepārprotami ir redzams, ka pēdējais maksājums /pers. C/ bija 2013.gada 19.jūnijā. Tiesa secina, atbildētāja rīcībā bija naudas līdzekļi, kurus viņš varēja novirzīt nepilngadīgā bērna uzturēšanas nodrošināšanai.

Tā kā atbildētājs naudas līdzekļus no konta ir izņēmis skaidrā naudā, bet, kā pats norādīja tiesas sēdē, līdzmantiniekiem viņu daļas nav izmaksātas, tad tiesai ir pamats uzskatam, ka izņemtie naudas līdzekļi ir palikuši atbildētāja rīcībā. Kā izņēmums ir Ls 4842,28, kas atbilstoši AS „Swedbank" izdrukai no atbildētāja konta ir novirzīti aizdevuma atmaksai.

Kā norādīja atbildētājs tiesas sēdē un, kā redzams no tiesai pieejamās zemesgrāmatu informācijas, atbildētājam pieder nekustamais īpašums – /adrese/.

Saskaņā ar tiesai pieejamo Ceļu satiksmes drošības direkcijas informāciju atbildētāja īpašumā ir reģistrēta 2005.izlaiduma gada transportlīdzeklis Outland MS-3000AL.

Tiesa secina, ka lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājs nav spējīgs maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Bērna uzturēšana gulstas uz abiem vecākiem, tātad arī prasītājai samērā ar savu mantas stāvokli ir jāpiedalās bērna uzturēšanā.

Tiesas sēdē prasītāja norādīja, ka prasītājas ikmēneša ienākumi sastāv no darba algas Ls 555,67 apmērā mēnesī.

Ar lietas materiāliem pievienoto Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2013.gada 23.septembra izziņu Nr.13/2101945, ir pierādīts, ka prasītājas ienākumi laika periodā no 2013.gada marta līdz 2013.gada augustam sastādīja 4 928,63, kas vidēji mēnesī ir Ls 821,44 jeb 1 168,80 euro.

Kā norādīja prasītāja tiesas sēdē, viņai pieder nekustamais īpašums – trīsistabu dzīvoklis Saulkrastos.

Kā norādīja prasītāja tiesas sēdē un, kā redzams no tiesai pieejamās Ceļu satiksmes drošības direkcijas informācijas, prasītājai pieder transportlīdzeklis – 2004.izlaiduma gada TOYOTA COROLLA.

[6] Nosakot uzturnaudas apmēru, tiesa ņem vērā Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka *tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras*, kā arī šā likuma 10.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.*

Atbildētājs neapstrīdēja prasītājs tiesības saņemt uzturlīdzekļu maksājumu, bet nepiekrita uzturlīdzekļu apmēram.

Ņemot vērā lietā noskaidroto abu pušu materiālo stāvokli, tiesa atzīst, ka pušu mantiskais stāvoklis ir līdzvērtīgs, tomēr minētais

nenozīmē, ka atbildētājs ir spējīgs maksāt prasītājai uzturlīdzekļus prasītājas norādītajā apmērā Ls 150, kas ir 213,43 euro. Tiesa ņem vērā, ka lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājam ir pastāvīgi ienākumi, kurus varētu novirzīt nepilngadīgā bērna uzturam, tomēr atbildētājs ir darbaspējīgā vecumā un tiesas sēdē nenorādīja ne uz vienu objektīvu vai subjektīvu apstākli, kāpēc atbildētājs nevar gūt ienākumus. Vispārējas krīzes argumentu tiesa neuzskata par pietiekami objektīvu apstākli, jo tiesā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājs vispār ir mēģinājis atrast darbu vai kā citādi gūt ienākums.

Ievērojot teikto, tiesa atzīst, ka atbildētājam- /pers. D/, ir pienākums sniegt uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. E/ uzturam 165 euro apmērā mēnesī.

Ņemot vērā iepriekš minēto tiesa secina, ka prasība ir apmierināma daļēji 165 euro apmērā, bet prasība daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 48,43 euro apmērā ir noraidāma.

Uzturlīdzekļu piedziņa ir nosakāma no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža 2013.gada 19.septembra, bet uzturlīdzekļu piedziņā ir jāņem vērā tos maksājumus, kurus atbildētājs ir veicis tiesvedības procesa laikā.

[7] Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.* Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 34.panta pirmās daļas 1.punktu no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 297,00 euro apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 14,27 euro.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot teikto un Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 43., 192., 193., 204.^{1}pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, **par labu /pers. C/,** /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. E/,dzimuša 2007.gada 15.maijā, /personas kods/, uzturam **165 euro** apmērā mēnesī, sākot ar 2013.gada 19.septembri līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 48,43 euro apmērā.

Uzturlīdzekļu piedziņā jāņem vērā tos maksājumus, kurus **/pers. D/** ir veicis tiesvedības procesa laikā.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, **valsts labā** valsts nodevu **297,00 euro** apmērā.

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas nr./adrese/, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, **valsts labā** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **14,27 euro.**

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR/adrese/, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ E.Stivriņa

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas rajona tiesas tiesnese E.Stivriņa

Rīgā, 2014.gada 23.janvārī